

og en Familie, der bor paa Landet med en Indtægt af 1,000 Rd., ere ganske overordenlig forskjellig stillede, fordi Fornødenhederne kræve ganske anderledes store Udgifter af den Familie, der bor i Kjøbstaden, end af den, der bor paa Landet. Naar jeg her taler om en Indtægt af 1,000 Rd., tager jeg dette Begreb selvfølgelig ikke i den Forstand, hvori det er mig bekendt, at Skatteydere paa Landet undertiden have taget det, nemlig som ensbetydende med et Overskud; nei, jeg mener dermed den Indtægt, som er gaaet med til deres Livsophold. Jeg skal i saa Henseende fremdrage to Momenter; det første er Befolkningen til Bolig og det andet er Befolkningen til Skolegang. Udgifterne dertil ere aldeles forskellige paa Landet og i Byerne; der kommer jo mange flere til, hvormed det er Tilfældet, men ved dem skal jeg ikke nærmere dvæle. — Den ærede Finanzminister henvendte i Slutningen af sit sidste Foredrag Opmærksomheden paa en Følge, der muligvis kunde opstaa af en saadan Behandling af det foreliggende Lovforslag som den, Dagsordenen tænker at lade det blive til Del; det var dog selvfølgelig ikke den ærede Ministers Mening, og det udtalte han ogsaa, at det skulde blive en pæbliffelig Følge deraf. Det var nemlig den, at de bedre Kræfter blandt Landets Ungdom efterhaanden vilde fjerne sig fra Anvendelse i Statens Tjeneste. Et kan dog ikke være undgaaet Nogens Opmærksomhed, nemlig det, at jo mere den private Virksomhed udvikler sig her i Landet, jo mere lønnende det efterhaanden bliver at anvende sine Kræfter i den private Virksomhed, desto mindre bliver der Opgjørelse til at indtræde i Statens Tjeneste. Det er mig fuldt bekendt fra mit temmelig udstrakte Bekendtskab i Landet, at man i mange Kredse, hvor man tidligere har set hen til Embedsstillingen som en ønskelig Bane for sine Børn, nu er godt i Begreb med at komme bort deraf. Jeg kan i saa Henseende tale af fuldstændig personlig Erfaring; thi fra det Første, jeg begyndte at kunne tale med mine Sønner om Sligt, har jeg advaret dem imod at komme ind paa en Livsbane, som gjorde det til deres Opgave at træde i Statens Tjeneste.

Riær: Jeg vil saa begynde med at ønske, at der vil være Flere, som ville følge det ærede Medlem i hans faderlige Formaninger til sine Børn, fuldstændig stolende paa, at Staten ikke i Fremtiden vil blive stillet i nogen Nød for at faae de fornødne Embedsmænd. Siden jeg begjærede Ordet, er der umægtelig sagt en hel Del af, hvad jeg havde at sige, men ikke desto mindre er der dog ikke sagt Alt, hvad jeg kunde ønske at fremhæve ved en saa alvorlig Leilighed som denne. Jeg siger saa alvorlig, thi jeg kalder denne Forhandling særdeles alvorlig. Den er fra den ene Side i alt Fald struet op til en meget alvorlig Sag, og naar jeg samler Totalsummen af de Forhand-

linger, som vi nu føre paa en anden Dag for og imod en Forhøielse af vore Embedsmænds Lønninger, og overskuer, hvorledes man betragter andre Borgeres Stilling i Samsundet, som ikke ere Embedsmænd, men Skatteydere, saa er jo Forholdet dette, at det paa den ene Side hedder, at der er en virkelig Nød paa Jærde for vore Embedsmænd; de ere stillede saaledes overfor de nuværende Konjunkturer, at, dersom Rigsdagen ikke gaar ind paa enten ved det Dyrtdstillæg, som her foreslaas, eller ved en Lønningsforhøielse at raade Bod paa deres flette økonomiske Raar, ja, saa maa Gud vide, hvad der da ikke vil ske! Læger man Pressen i sin Haand, saa er det ganske forferdeligt; jeg maa tilstaa, at, hvad jeg har hørt her, ikke er slet saa forferdeligt, som man kan læse sig til i Pressen. Der er kommet frem i Dag lige saa vel som forleden Dag og navnlig fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Wille) denne Tale om den agerdyrkende Befolkning — altsaa med andre Ord den statteyndende Befolkning — ja, jeg maa vel hellere blive ved Udtrykket: den agerdyrkende Befolkning, thi der er saa mangfoldige andre Skatteydere end den agerdyrkende Befolkning. Men man har altsaa den agerdyrkende Befolkning for Die som den, der under de nuværende Konjunkturer skulde være saa særdeles heldig stillet. Dette vil jeg til en vis Grad nedlægge Protest imod. Det er overdrevne Forestillinger, som de Herrer gjøre sig om den heldige Stilling, som den agerdyrkende Befolkning skulde være sat i under de nuværende Konjunkturer. Jeg maa gjøre de Herrer opmærksomme paa, at man ikke alene maa sætte Diet paa, at man for Liden giver 8 Rd. for en Tønde Rug og 2 a 3 Mk. for 1 Pund Smør, og saa tro, at, naar disse Penge gaa i den agerdyrkende Befolknings Lomme, saa er den saa overordenlig vel stillet. Der hører Andet til den agerdyrkende Befolknings Livsfornødenheder end Rug og Smør, der hører lige saa godt Klæder og Sko til for den som for Embedsmændene, og dem maa den betale lige saa dyrt som disse (S. Sjergensen: Træsko!). Der hører ogsaa Noget til Driften af dens Giendomme. Ja, det ærede Medlem tilvænste siger, „Træsko.“ Ja, uagtet det er en lille Bagatel, saa kan jeg dog paavise, at den i det sidste Aars Tid er stegen til omtrent det Dobbelte, og om den Del af Befolkningen, som her er Tale om, er det jo umægteligt, at den er henvist til for en stor Del at gaa med Træsko, saa at den virkelig vil føle, at denne Artikel er stegen. Altsaa, mig forekommer det, at det er en af de store Hovedseil, som den ærede Regjering saa vel som dens Venner gjøre sig skyldige i, naar man henvender sig til Folkethinget og beder om en Forhøielse af Embedsmændenes Lønninger, grundet paa, at deres Stilling er saa forskjellig fra andre Borgeres i Samsundet og saa drager frem Landbefolkningen, som om denne skulde være saa særdeles heldig stillet, og naar